

16. september 2026

UKA 2026/257

ILUARSIISSUT

Oqallisissiatut siunnersuut ulloq 14. august 2026-meersoq taarserpaa (Siunnersuutip kalaallisut qulequtaani ilanngunneqarneranut tunngatillugu iluarsissuteqartoqarpoq)

Inatsisartut malittarisassaanni § 36 malillugu matumuuna apeqquteqaat aallaavigalugu oqallisissiasamik siunnersuuteqarpunga:

Qanoq ililluta qaannamik qimussimillu ilitsoqqussaralugu piniariaatsit pigiinnarneqarsinnaallutillu nukittorsarneqarnissaannik attanneqarsinnaasumik ingerlatsinerup iluani apeqquteqaat aallaavigalugu oqallinnissamik siunnersuut.

(Inatsisartunut ilaasortaq Pipaluk Olsen, Demokraatit)

Qajamit qimussimillu piniarneq piorsarsimassutsikkut kingornutatsinnut pingaarutillit ilagaat.

Piniarnermi periusitoqaannaanngillat. ileqqut suli atuuttut, kinguaariit akornanni kinaassutsitsinnut, pinngortitamik paasinnittaatsitsinnut aammalu nunami immamilu inooriaatsitsinnut attuumassuteqarsimallutik. Qajaq qimusserlu inuusaasitsinnut, naammagittassusermik, avatangiisinut ataqqinninnermik ilisimasaqarnermillu, kinguaariinniit kinguaariinnut ingerlateqqinneqarsimasunik.

Demokraatit isumaqarput, inuiaqatigiittut uagut pisussaaffeqartugut taakku ilitsoqqussaraluit suli ullumikkut piniutaasut ataqqineqarnissaannut.

Ullumikkut qajamit qimussimillu piniarneq allanngorsimavoq. Ikinneerit periutsinik taakkuninnga atuippoq, piffippassuarnilu, ilisimasat, periutsit ilitsoqqussaralugulu periutsit tammariartoriaannanngorsimallutik. Tamanna ernummatigisariaqarparput. Imaangittoq qanga pisut kusassarlugit, kisiannili kulturikkut kingornussagut aatsaat annassinnaammata, maannakkut inuiaqatigiinni inissaqartinneqartuarunik.

Tassungalu ilutigalugu soorunami pingaarnerpaavoq, pisuussutininik uumasunik aqutsinerup akisussaaffeqartumik ingerlanneqarnissaa. Uumasut amerlassusaasa eqqarsaatigineri, pinngortitanut siunnersorneqarnerit aammalu siunissami kinguaarit tulliisa periarfissaat ilungersunartutut tiguneqaqqunarput. Qularineqassanngilaq, piujuartitsineq piniarnermi sumilluunniit tunngaviusumik aallaaviussammat. Kisianni tamannarpiaq pissutigalugu oqaluusereqqunarpoq, ullumikkut oqimaqatigiisitsineq eqqortoq nassarisimaneripput.

Qajamiit qimussimillu piniarneq killeqakkajuttarpoq aammalu kulturikkut pingaarutillit isigineqartarluni. Taamaattumik pissusissamisoorpoq aperissalluni, piniariaatssit taakku pitsaannerusumik tapersorneqarsinnaanersut piujuartitsineq qaangiinnanngikkaluarlugu. Assersuutigalugu una pineqarsinnaavoq, qanoq qajamit qimussimillu piniarneq malittarisassatigut allaffissornikkullu

nassuiarneqarsinnaanersoq. Nalunaarsuinnermut, pisassiissutitut, akuersissutitut, nunap sukutsitaaniinneq aammalu piffissami sumi piniarnernut tunngasinnaapput. Aammalu, qanoq annertutigisumik inatsisitigut allaffissornikkullu immikkut ittumik aaqqissuussinissanut periarfissaqarnersoq, ilitsoqqussaralugu piniariaatsit immikkut ittut eqqarsaatigalugit.

Demokraatit aamma isumaqarput, piniartut piffinnut ilisimasaat aqutsinermi ersarinnerusumik akuutinneqartariaqartut. Inuit, sikumi, immamik nunamilu angalasartut, misilittakkanik peqarput, kisitsisaannartigut takuneqarsinnaanngitsunik. Ilisimasaq taanna uumasulerinermi siunnersuinnermut akerliussanngilaq, pingaarutilittulli tapertaassalluni tamakkiisumik piffinnilu ilisimasat aallaavigalugit aqutsinermut.

Apeqqut taamaattumik unaanngilaq, ilitsoqqussat aamma piujuartitsineq toqqarnissaa. Apeqquanni unaavoq, qanoq ililluta tamaasa qulakkeersinnaanerigut. Pinngortitamut ataqqinninnerput pigijuassavarput. Akisussaassusilimmik aqunneqarnissaa qulakkiissavarput. Aammali piniariaatsit, uagutsinnut inuttut ilusilersueqataasimasut illersorlugit.

Taamaattumik kissaatigaara, Inatsisartut Naalakkersuisullu apeqqutitut ukununga isummernissaat:

- Qanoq ililluta qulakkeersinnaavarput, qajamit qimussimillu piniarnerup piorsarsimassutsinnut akuuginnarnissaa, oqaluttuarisaanitsinnit eqqaamasassatuinnaq pinnagu?
- Maannakkut imaluunniit siunissami malittarisassat atuuttut iluanni immikkut ittunik aaqqissuussisoqarsinnaava, pisassiisoqarsinnaava imaluunniit allaffissornikkut aaqqiisoqarsinnaava, ilitsoqqussaralugu piniariaatsimut killeqartumik illersuutaasussamik aammalu piorsarsimassutsikkut pingaaruteqarsinnaasunik?
- Qanoq ilillutik piffinni piniartuniit, qajamik qimussimillu atuisut ilisimasaat, pisuussutitsinnut uumasunut pitsaannerusumik piniarneqarsinnaappat?
- Qanoq ililluta uumasunut siunnersuinnerup piujuartitsinerullu akornanni oqimaaqatigiinneq eqqortoq pisinnaava ilitsoqqussaralugu piniariaatsit piujuannartissinnaaneranut?

Una oqaluuserineqartoq tassaavoq, ataqqinartumik suliarisarialik. Pinngortitamut tunngassuteqarpoq, piorsarsimassutsikkut kingornussamit aammalu inunnut, sulii ileqqutoqqatsinnit ingerlatsitseqqiisunit.

Demokraatit isumaqarput, ammasumik naapertuilluartumillu isummernissamut sapiissuseqartariaqartugut, qanoq ililluta pitsaannerpaamik qajamit qimussimillu piniarneq ileqqutut piujuannartissinnaaneripput. Piujuartitsineq innarlerumanagu, kisiannili misissorumallugu, malittarisassat silatusaannerusumik ataqqinninnerusumillu aaqqissuunneqarsinnaanersut.

Qilanaarpunga, partiit allat aamma Naalakkersuisut oqaluuserisamut pingaarutilimmut qanoq isumaqarnerisut tusassallugu, neriullungalugu isummernorluatoqassasoq, qanoq ililluta ataatsimut avatangiiserput piniariaatsigullu illersorinnaanerigut.